

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

z 30. marca 2023*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Vnútroštrh s elektrinou – Smernica 2009/72/ES – Článok 37 – Príloha I – Povinnosti a právomoci národného regulačného orgánu – Ochrana spotrebiteľa – Náklady na administratívnu správu – Právomoc národného regulačného orgánu nariadiť vrátenie súm zaplatených konečnými odberateľmi na základe zmluvných podmienok, za ktoré tento orgán uložil sankciu“

Vo veci C-5/22,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Consiglio di Stato (Štátna rada, Taliansko) z 31. decembra 2021 a doručený Súdnemu dvoru 3. januára 2022, ktorý súvisí s konaním:

Green Network SpA

proti

SF,

YB,

Autorità di Regolazione per Energia Reti e Ambiente (ARERA),

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predseda piatej komory E. Regan, sudcovia D. Gratsias, M. Ilešič, I. Jarukaitis (spravodajca) a Z. Csehi,

generálna advokátka: J. Kokott,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– Green Network SpA, v zastúpení: V. Cerulli Irelli a A. Fratini, avvocati,

* Jazyk konania: taliančina.

- talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci G. Aiello a F. Fedeli, avvocati dello Stato,
 - Európska komisia, v zastúpení: O. Beynet, G. Gattinara a T. Schar, splnomocnení zástupcovia,
- so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálnej advokátky, že vec bude prejednaná bez jej návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 37 ods. 1 a 4, ako aj prílohy I k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2009/72/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou, ktorou sa zrušuje smernica 2003/54/ES (Ú. v. EÚ L 211, 2009, s. 55).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Green Network SpA a Autorità di Regolazione per Energia Reti e Ambiente (Regulačný úrad pre energetiku, siete a životné prostredie, Taliansko) (ARERA) vo veci rozhodnutia tohto posledného uvedeného orgánu, ktorým sa spoločnosti Green Network ukladá peňažná správna sankcia vo výške 655 000 eur a povinnosť vrátiť svojim konečným odberateľom sumu vo výške 13 987 495,22 eura zodpovedajúcu určitým nákladom na administratívnu správu, ktoré im vyúčtovala.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Odôvodnenia 37, 42, 51 a 54 smernice 2009/72 zneli takto:
 - „(37) Energetickí regulátori by mali mať právomoc vydávať záväzné rozhodnutia pre elektroenergetické podniky a ukladať elektroenergetickým podnikom, ktoré si neplnia povinnosti, účinné, primerané a odrádzajúce sankcie, alebo navrhnúť, aby takéto sankcie uložil príslušný súd. Energetickí regulátori by mali mať aj právomoc rozhodovať bez ohľadu na uplatňovanie pravidiel hospodárskej súťaže o vhodných opatreniach zabezpečujúcich prospech pre odberateľov prostredníctvom podpory efektívnej hospodárskej súťaže potrebnej pre riadne fungovanie vnútorného trhu s elektrinou. ...
 - ...
 - (42) Všetky priemyselné odvetvia a obchod [Európskej únie], vrátane malých a stredných podnikov a všetci občania Únie, ktorí majú hospodárske výhody z vnútorného trhu, by tiež mali mať možnosť využívať vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa, najmä odberatelia elektriny v domácnosti, a ak to členské štáty považujú za vhodné, aj malé podniky, by mali mať možnosť využívať záruky služieb vo verejnom záujme, najmä vzhľadom na bezpečnosť dodávky a primerané tarify z dôvodov spravodlivosti, konkurencieschopnosti a nepriamo kvôli vytváraniu pracovných príležitostí. Títo odberatelia by tiež mali mať právo na voľbu, spravodlivosť, zastupovanie svojich záujmov a mechanizmy urovnávania sporov.

...

- (51) Zájmy spotrebiteľov by mali byť stredobodom tejto smernice a hlavnou zodpovednosťou elektroenergetických podnikov by mala byť kvalita služieb. Existujúce práva spotrebiteľov sa musia posilniť a zaručiť a mali by byť transparentnejšie. Ochrana spotrebiteľa by mala zabezpečiť, aby všetci spotrebiteľia v širšom meradle [Únie] mali úžitok z konkurenčného trhu. Členské štáty alebo, ak tak ustanoví členský štát, regulačné orgány by mali presadzovať práva spotrebiteľov.

...

- (54) Dostupnosť efektívnych prostriedkov urovnávania sporov pre všetkých spotrebiteľov zaručuje väčšiu ochranu spotrebiteľa. Členské štáty by mali zaviesť rýchle a efektívne postupy na vybavovanie sťažností.“

- 4 Článok 1 tejto smernice, nazvaný „Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti“, stanovoval:

„Táto smernica ustanovuje spoločné pravidlá výroby, prenosu, distribúcie a dodávky elektriny spolu s ustanoveniami týkajúcimi sa ochrany spotrebiteľa s cieľom zlepšiť a integrovať konkurenčné trhy s elektrinou v [Únii]. ... Stanovuje tiež povinnosti univerzálnej služby a práva spotrebiteľov elektriny a objasňuje požiadavky týkajúce sa hospodárskej súťaže.“

- 5 V článku 2 uvedenej smernice, nazvanom „Vymedzenie pojmov“, sa uvádzalo:

„Na účely tejto smernice sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

...

7. „odberateľ je veľkoobchodný alebo koncový odberateľ elektriny;

8. „veľkoobchodný odberateľ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá nakupuje elektrinu na účely jej ďalšieho predaja v rámci alebo mimo sústavy, v ktorej je usadená;

9. „koncový odberateľ je odberateľ, ktorý nakupuje elektrinu pre svoju vlastnú spotrebu;

...“

- 6 Článok 3 tej istej smernice, nazvaný „Povinnosti služby vo verejnom záujme a ochrana spotrebiteľa“, stanovoval:

„...“

7. Členské štáty prijímú náležité opatrenia na ochranu koncových odberateľov a zabezpečia najmä, aby existovali dostatočné záruky na ochranu zraniteľných odberateľov. ... Zabezpečia vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa, najmä vzhľadom na transparentnosť týkajúcu sa zmluvných podmienok, všeobecných informácií a mechanizmov na urovnávanie sporov. ...

...

9. ...

Regulačný orgán alebo iný príslušný národný orgán prijme potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby informácie, ktoré dodávatelia poskytnú svojim odberateľom podľa tohto článku, boli spoľahlivé a aby sa poskytovali na vnútroštátnej úrovni jasne porovnateľným spôsobom.

...“

- 7 Článok 36 smernice 2009/72, nazvaný „Všeobecné ciele regulačného orgánu“, znel takto:

„Regulačný orgán pri plnení regulačných úloh uvedených v tejto smernici prijíma v rámci svojich povinností a právomocí ustanovených v článku 37 a v prípade potreby aj po konzultácii s inými príslušnými vnútroštátnymi orgánmi vrátane orgánov v oblasti hospodárskej súťaže a bez toho, aby boli dotknuté ich právomoci, všetky primerané opatrenia na dosiahnutie týchto cieľov:

...

g) zabezpečiť, aby odberatelia mali prospech z účinného fungovania ich národných trhov, podporovať efektívnu hospodársku súťaž a pomáhať pri zabezpečovaní ochrany spotrebiteľov;

...“

- 8 Článok 37 tejto smernice, nazvaný „Povinnosti a právomoci regulačného orgánu“, v odsekoch 1 a 4 stanovoval:

„1. Regulačný orgán má tieto povinnosti:

...

i) monitorovať úroveň transparentnosti vrátane veľkoobchodných cien a zabezpečovať, aby elektroenergetické podniky dodržiavali povinnosti týkajúce sa transparentnosti;

j) monitorovať úroveň a efektívnosť otvorenosti trhu a hospodárskej súťaže na veľkoobchodnej a maloobchodnej úrovni vrátane výmeny elektriny, cien pre odberateľov elektriny v domácnosti vrátane zálohových foriem platby, poplatkov za zmenu dodávateľa, za odpojenie a poplatkov za vykonávanie služieb údržby a sťažností odberateľov elektriny v domácnosti...

...

n) spolu s ostatnými príslušnými orgánmi pomáhať pri zabezpečovaní toho, aby opatrenia na ochranu spotrebiteľa vrátane opatrení uvedených v prílohe I boli efektívne a aby sa presadzovali;

...

4. Členské štáty zabezpečia, aby regulačné orgány mali právomoci, ktoré im umožňujú vykonávať povinnosti uvedené v odsekoch 1, 3 a 6 efektívne a rýchlo. Na tento účel má regulačný orgán minimálne tieto právomoci:

...

d) elektroenergetickým podnikom, ktoré si neplnia povinnosti vyplývajúce z tejto smernice alebo iných príslušných právne záväzných rozhodnutí regulačného orgánu alebo agentúry ukladať účinné, primerané a odrádzajúce sankcie alebo navrhovať príslušnému súdu, aby uložil takéto sankcie. Toto zahŕňa právomoci ukladať prevádzkovateľovi prenosovej sústavy alebo vertikálne integrovanému podniku, podľa situácie, sankcie za neplnenie ich príslušných povinností, ktoré vyplývajú z tejto smernice, alebo navrhovať uloženie takýchto sankcií, v maximálnej výške 10 % ročného obratu prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo až 10 % ročného obratu vertikálne integrovaného podniku;

...“

9 Príloha I k uvedenej smernici, nazvaná „Opatrenia na ochranu spotrebiteľov“, v odseku 1 uvádzala:

„1. Bez toho, aby boli dotknuté právne predpisy [Únie] v oblasti ochrany spotrebiteľov,... opatrenia uvedené v článku 3 majú odberateľom zabezpečiť, aby:

a) mali právo uzavrieť so svojím poskytovateľom služieb v oblasti elektroenergetiky zmluvu, ktorá obsahuje:

...

– všetky kompenzačné a refundačné dojednania, ktoré sa uplatňujú v prípade, že sa nedodržia dohodnuté úrovne kvality služieb, vrátane chybného a oneskoreného účtovania,

...

...

c) dostávali transparentné informácie o uplatňovaných cenách a tarifikách a o štandardných podmienkach týkajúcich sa prístupu k elektroenergetickým službám a ich využívania;

...

f) mali prospech z transparentných, jednoduchých a nenákladných postupov na vybavenie sťažností. Konkrétne majú všetci spotrebiteľia právo na primeranú kvalitu služieb a vybavovanie sťažností zo strany svojho poskytovateľa elektroenergetických služieb. Takéto postupy mimosúdneho urovnávania sporov musia umožňovať, aby sa spory urovnávali spravodlivo a rýchlo, podľa možnosti do troch mesiacov, pričom ak je to opodstatnené, musia zabezpečovať systém odškodnenia a/alebo kompenzácie. ...

...“

Talianske právo

10 Článok 2 ods. 12 písm. g) legge n. 481 – Norme per la concorrenza et la regolazione dei servizi di pubblica utilità. Istituzione delle Autorità di regolazione dei servizi di pubblica utilità (zákon č. 481, ktorým sa ustanovujú pravidlá hospodárskej súťaže a regulácia verejnoprospešných služieb, ako aj zriadenie regulačných orgánov pre verejnoprospešné služby) zo 14. novembra 1995 (riadna príloha č. 136 ku GURI č. 270 z 18. novembra 1995) zveruje ARERA úlohu „[monitorovať] výkon služieb prostredníctvom právomocí vykonávať inšpekcie, prístupu,

získavania dokumentácie a užitočných informácií, pričom tiež určuje prípady automatickej náhrady škody zo strany poskytovateľa služby užívateľovi, ak tento poskytovateľ služby nedodržiava zmluvné podmienky alebo poskytuje službu s nižšou úrovňou kvality, ako je stanovená v predpisoch o službách“.

- 11 Podľa článku 2 ods. 20 písm. d) tohto zákona má ARERA právomoc nariadiť prevádzkovateľovi služby, aby upustil od akéhokoľvek konania poškodzujúceho práva užívateľov, a uložiť mu podľa článku 2 ods. 12 písm. g) uvedeného zákona povinnosť zaplatiť náhradu škody.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 12 Po doručení správy zo strany Sportello per il consumatore Energia e Ambiente (Spotrebiteľské kontaktné miesto pre energetiku a životné prostredie, Taliansko), ktorá odhalila, že Green Network, spoločnosť distribuujúca elektrickú energiu a zemný plyn, uvádzala na faktúrach adresovaných svojim odberateľom poplatok, ktorý títo odberatelia napadli z dôvodu, že nebol jasný, ARERA začal konanie proti tejto spoločnosti.
- 13 V nadväznosti na túto správu ARERA vykonal ďalšie kontroly, pri ktorých zistil, že tento poplatok je stanovený v podmienke nachádzajúcej sa vo všeobecných podmienkach uplatniteľných na zmluvy o dodávke energie, ktoré ponúkala Green Network, a to tak pre elektrickú energiu, ako aj pre zemný plyn. Podľa tejto podmienky náklady na administratívnu správu neboli zahrnuté do sadzieb stanovených za dodávku energie, na základe ktorých mohol dodávateľ účtovať odberateľovi poplatok až do výšky 5 eur, alebo v prípade niektorých odberateľov až do výšky 10 eur mesačne.
- 14 Po tom, čo ARERA konštatoval, že definícia tohto poplatku v uvedených všeobecných obchodných podmienkach, ktorú vykonala Green Network, bola protiprávna, keďže uvedený poplatok nebol uvedený v prehľade porovnateľnosti, ktorý umožňuje porovnať rôzne obchodné ponuky na trhu, a v systéme vyhľadávania ponúk, uložil rozhodnutím z 20. júna 2019 spoločnosti Green Network peňažnú správnu sankciu vo výške 655 000 eur za to, že svojim koncovým odberateľom oznámila zmluvné informácie, ktoré boli v rozpore s regulačnými ustanoveniami vypracovanými ARERA. V tomto rozhodnutí ARERA nariadil spoločnosti Green Network vrátiť uvedeným odberateľom sumu vo výške 13 987 495,22 eura, ktorú od týchto odberateľov vybrala ako náklady na administratívnu správu.
- 15 Green Network podala proti uvedenému rozhodnutiu žalobu na Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia (Regionálny správny súd pre Lombardsko, Taliansko), ktorá bola zamietnutá.
- 16 Green Network podala proti zamietavému rozsudku odvolanie na Consiglio di Stato (Štátna rada, Taliansko), vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, pričom najmä tvrdila, že právomoc ARERA uložiť povinnosť vrátiť poplatok odberateľom je v rozpore so smernicou 2009/72, keďže tento poplatok bol stanovený v rámci súkromných zmluvných vzťahov.
- 17 Vnútroštátny súd uvádza, že spor, ktorý prejednáva, sa týka otázky, či právomoc ARERA nariadiť vrátenie súm účtovaných odberateľom možno vyvodiť zo smernice 2009/72. Zdá sa, že relevantné ustanovenia tejto smernice, na ktoré sa odvoláva Green Network a ktorých správny výklad nie je jasný, neboli predmetom výkladu Súdneho dvora.

- 18 Za týchto podmienok Consiglio di Stato (Štátna rada) rozhodla prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. Môže sa európska právna úprava obsiahnutá v [smernici 2009/72/] – najmä v článku 37 ods. 1 a 4, ktorý upravuje právomoci regulačných orgánov, a v prílohe I k tejto smernici –, vykladať v tom zmysle, že sa vzťahuje aj na donucovaciu právomoc, ktorú vykonáva [ARERA] voči podnikom pôsobiacim v odvetví elektrickej energie, na základe ktorej sa týmto podnikom ukladá povinnosť vrátiť odberateľom, vrátane bývalých odberateľov a odberateľov, ktorí sú v platobnej neschopnosti, sumu zodpovedajúcu hospodárskemu protiplneniu, ktorú zaplatili na pokrytie nákladov na administratívnu správu v súlade so zmluvnou podmienkou, za ktorú bola uložená sankcia samotným [ARERA]?
 2. Môže sa európska právna úprava obsiahnutá v [smernici 2009/72] – najmä v článku 37 ods. 1 a 4, ktorý upravuje právomoci regulačných orgánov, a v prílohe I k tejto smernici – vykladať v tom zmysle, že v rámci kompenzačných a refundačných dojednaní, ktoré sa uplatňujú na odberateľov na trhu s elektrinou v prípade, že hospodársky subjekt nedodrží dohodnuté úrovne kvality služieb, zahŕňa aj vrátenie hospodárskeho protiplnenia zaplateného týmito odberateľmi, ktoré je výslovne upravené v podmienke podpísanej a akceptovanej zmluvy a ktoré je úplne nezávislé od kvality samotnej služby, ale je stanovené na účely pokrytia nákladov hospodárskeho subjektu na administratívnu správu?“

O prejudiciálnych otázkach

- 19 Svojimi otázkami, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa majú článok 37 ods. 1 písm. i) a n) a článok 37 ods. 4 písm. d) smernice 2009/72, ako aj príloha I k tejto smernici vykladať v tom zmysle, že bránia tomu, aby členský štát priznal národnému regulačnému orgánu právomoc nariadiť elektroenergetickým podnikom, aby svojim koncovým odberateľom vrátili sumu zodpovedajúcu protiplneniu, ktoré tieto podniky zaplatili ako „náklady na administratívnu správu“ na základe zmluvnej podmienky, ktorú tento orgán považuje za protiprávnu, a to aj v prípadoch, keď sa tento príkaz na vrátenie nezakladá na dôvodoch týkajúcich sa kvality dotknutej služby poskytnutej týmito podnikmi, ale na porušení povinností transparentnosti sadzieb.
- 20 V tejto súvislosti ako už Súdny dvor uviedol, z článku 1 smernice 2009/72, ako aj z odôvodnení 37, 42, 51 a 54 tejto smernice vyplýva, že jej cieľom je zveriť energetickým regulátorom právomoc zaručiť plný účinok opatrení na ochranu spotrebiteľov, poskytnúť, aby všetky odvetvia priemyslu a obchodu, ako aj všetci občania Únie mali prístup k ochrane spotrebiteľov a mechanizmom urovnávania sporov na vysokej úrovni, ako aj zaručiť, že záujmy spotrebiteľov budú v uvedenej smernici prvoradá, že národné regulačné orgány, ak im členský štát zverí túto právomoc, budú dbať na dodržiavanie práv odberateľov elektriny, a takisto zaviesť efektívne prostriedky urovnávania sporov, ktoré budú dostupné pre všetkých spotrebiteľov (rozsudok z 8. októbra 2020, Crown Van Gelder, C-360/19, EU:C:2020:805, bod 26).
- 21 Podľa článku 3 ods. 7 smernice 2009/72 členské štáty prijímú náležité opatrenia na ochranu koncových odberateľov a musia okrem iného zabezpečiť vysokú úroveň ochrany odberateľov, najmä pokiaľ ide o transparentnosť zmluvných podmienok, všeobecné informácie a mechanizmy riešenia sporov. Podľa tohto ustanovenia, musia uvedené opatrenia, aspoň pokiaľ ide o odberateľov elektriny v domácnosti, zahŕňať opatrenia uvedené v prílohe I k tejto smernici,

medzi ktoré patria opatrenia, ktorých cieľom je zabezpečiť, aby odberatelia dostávali transparentné informácie o uplatňovaných cenách a sadzbách, ako aj o štandardných podmienkach.

- 22 Súdny dvor už okrem toho konštatoval, že na účely sledovania už citovaných cieľov smernica 2009/72 vyžaduje, aby členské štáty zverili svojim národným regulačným orgánom široké právomoci v oblasti regulácie a dohľadu nad trhom s elektrickou energiou (rozsudok z 11. júna 2020, Prezident Slovenskej republiky, C-378/19, EU:C:2020:462, bod 23). Ako vyplýva z článku 36 písm. g) tejto smernice, medzi všeobecné ciele, ktorých dosiahnutie musia členské štáty uložiť svojim národným regulačným orgánom v rámci výkonu ich povinností a právomocí, patrí cieľ spočívajúci v zaručení ochrany spotrebiteľov (pozri v tomto zmysle rozsudky z 23. januára 2020, Energiavirasto, C-578/18, EU:C:2020:35, bod 35, a z 8. októbra 2020, Crown Van Gelder, C-360/01, EU:T:2020:805, bod 27).
- 23 Konkrétne článok 37 ods. 1 písm. i) a n) smernice 2009/72 stanovuje, že národný regulačný orgán má povinnosť zabezpečiť, aby elektroenergetické podniky dodržiavali povinnosti týkajúce sa transparentnosti, a spolu s ostatnými príslušnými orgánmi pomáhať pri zabezpečovaní toho, aby opatrenia na ochranu spotrebiteľa vrátane opatrení uvedených v prílohe I k tejto smernici boli efektívne a aby sa presadzovali. V tejto súvislosti článok 37 ods. 4 uvedenej smernice stanovuje, že členské štáty musia zabezpečiť, aby regulačné orgány mali právomoci, ktoré im umožnia vykonávať povinnosti uvedené v článku 37 ods. 1, 3 a 6 tej istej smernice efektívne a rýchlo, a na tento účel im musia byť zverené aspoň právomoci vymenované v tomto ustanovení. Hoci medzi tieto právomoci patrí právomoc stanovená v článku 37 ods. 4 písm. d) smernice 2009/72 ukladať elektroenergetickým podnikom, ktoré si neplnia povinnosti, ktoré im vyplývajú z tejto smernice alebo z platných právne záväzných rozhodnutí národného regulačného orgánu, účinné, primerané a odrádzajúce sankcie, v tomto ustanovení sa neuvádza právomoc požadovať od týchto podnikov, aby vrátili všetky sumy získané ako protiplnenie na základe zmluvnej podmienky, ktorá sa považuje za protiprávnu.
- 24 Slovné spojenie „regulačný orgán [má] minimálne tieto právomoci“, použitý v článku 37 ods. 4 smernice 2009/72, však naznačuje, že takémuto orgánu možno priznať aj iné právomoci ako tie, ktoré sú výslovne uvedené v tomto článku 37 ods. 4, aby mohol plniť povinnosti uvedené v článku 37 ods. 1, 3 a 6 tejto smernice (pozri v tomto zmysle rozsudok z 23. januára 2020, Energiavirasto, C-578/18, EU:C:2020:35, body 37, 38 a 40).
- 25 Vzhľadom na to, že zabezpečenie dodržiavania povinností transparentnosti, ktoré sú uložené elektroenergetickým podnikom, a ochrana spotrebiteľov patria medzi povinnosti uvedené v článku 37 ods. 1, 3 a 6 uvedenej smernice, treba konštatovať, že členský štát môže takémuto orgánu priznať právomoc uložiť týmto subjektom povinnosť vrátiť sumy, ktoré získali v rozpore s požiadavkami týkajúcimi sa ochrany spotrebiteľov, najmä s požiadavkami týkajúcimi sa povinnosti transparentnosti a správnosti vyúčtovania.
- 26 Takýto výklad nie je spochybnený skutočnosťou, že článok 36 smernice 2009/72 v podstate stanovuje, že národný regulačný orgán prijme požadované opatrenia „v prípade potreby aj po konzultácii s inými príslušnými vnútroštátnymi orgánmi vrátane orgánov v oblasti hospodárskej súťaže a bez toho, aby boli dotknuté ich právomoci“, alebo že článok 37 tejto smernice obsahuje v odseku 1 písm. n) formuláciu „spoločne s ostatnými príslušnými orgánmi“. Z týchto ustanovení totiž nevyplýva, že v prípade, o aký ide vo veci samej, môže len jeden z týchto vnútroštátnych orgánov nariadiť vrátenie súm, ktoré elektroenergetické podniky neoprávnene vybrali od

koncových odberateľov. Naopak, použitie výrazu „v prípade potreby“ znamená, že takáto konzultácia je potrebná len vtedy, ak opatrenie, ktorého prijatie sa zamýšľa, môže mať dôsledky pre iné príslušné orgány.

- 27 Okrem toho sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa majú článok 37 ods. 1 písm. i) a n) a článok 37 ods. 4 písm. d) smernice 2009/72, ako aj príloha I k tejto smernici vykladať v tom zmysle, že umožňujú národnému regulačnému orgánu na základe vnútroštátneho ustanovenia, ktoré stanovuje automatickú náhradu súm vybraných elektroenergetickým podnikom v prospech odberateľov, ak nie je dosiahnutá úroveň kvality stanovených služieb, aby nariadil tomuto elektroenergetickému podniku, aby svojim konečným odberateľom vrátil sumy, ktoré im boli vyúčtované, ak tento príkaz na vrátenie nie je založený na dôvodoch týkajúcich sa kvality dotknutej služby, ale na protiprávnosti zmluvnej podmienky upravujúcej platbu „administratívnych nákladov“.
- 28 V tejto súvislosti, ako v podstate vyplýva z bodu 25 tohto rozsudku, aj keď smernica 2009/72 nevyžaduje, aby členské štáty stanovili, že národný regulačný orgán má právomoc nariadiť elektroenergetickému podniku, aby vrátil sumy neoprávnene vybraté od jeho odberateľov, táto smernica nebráni tomu, aby členský štát priznal tomuto orgánu takúto právomoc. Keďže ochrana spotrebiteľov a dodržiavanie povinností transparentnosti patria medzi povinnosti, ktoré musia byť zverené regulačným orgánom podľa článku 37 ods. 1 písm. i) a n) uvedenej smernice, presný dôvod, pre ktorý sa na účely splnenia jednej z týchto povinností takémuto podniku nariaďuje, aby poskytol finančnú kompenzáciu svojim odberateľom, nie je relevantný.
- 29 Vnútroštátnemu súdu však prináleží, aby posúdil otázku, či vnútroštátne právo skutočne priznáva národnému regulačnému orgánu právomoc nariadiť vrátenie neoprávnene vybratých súm v takých prípadoch, ako je prípad, o ktorý ide vo veci samej, alebo tiež či tento orgán uplatnil toto vnútroštátne právo správne.
- 30 Vzhľadom na už vyššie uvedené treba na položené otázky odpovedať tak, že článok 37 ods. 1 písm. i) a n) a článok 37 ods. 4 písm. d) smernice 2009/72, ako aj príloha I k tejto smernici sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia tomu, aby členský štát priznal národnému regulačnému orgánu právomoc nariadiť elektroenergetickým podnikom, aby svojim koncovým odberateľom vrátili sumu zodpovedajúcu protiplneniu, ktoré tieto podniky zaplatili ako „náklady na administratívnu správu“ na základe zmluvnej podmienky, ktorú tento orgán považuje za protiprávnu, a to aj v prípadoch, keď sa tento príkaz na vrátenie nezakladá na dôvodoch týkajúcich sa kvality dotknutej služby poskytnutej týmito podnikmi, ale na porušení povinností transparentnosti sadzieb.

O trovách

- 31 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

Článok 37 ods. 1 písm. i) a n) a článok 37 ods. 4 písm. d) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/72/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou, ktorou sa zrušuje smernica 2003/54/ES, ako aj príloha I k smernici 2009/72,

sa majú vykladať v tom zmysle, že:

nebránia tomu, aby členský štát priznal národnému regulačnému orgánu právomoc nariadiť elektroenergetickým podnikom, aby svojim koncovým odberateľom vrátili sumu zodpovedajúcu protiplneniu, ktoré tieto podniky zaplatili ako „náklady na administratívnu správu“ na základe zmluvnej podmienky, ktorú tento orgán považuje za protiprávnu, a to aj v prípadoch, keď sa tento príkaz na vrátenie nezakladá na dôvodoch týkajúcich sa kvality dotknutej služby poskytnutej týmito podnikmi, ale na porušení povinností transparentnosti sadzieb.

Podpisy